

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

RINGS SKOLE.

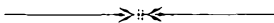
AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1901—1902.

VED

J. M. PLATOU,
SKOLENS BESTYRER.

STAVANGER.
VAISENHUSETS BOGTRYKKERI.
1903

RINGS SKOLE.

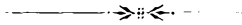
AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1901--1902.

VED

J. M. PLATOU,
SKOLENS BESTYRER.

STAVANGER.
VAISENHUSETS BOGTRYKKERI.
1903

I. Skolens ordning.

Rings skole omfatter:

- 1) 5-aarig *forskole* for gutter og piger i særskilte klasser,*)
- 2) 5-aarig *middelskole* for piger og
- 3) 4-aarig *middelskole* for gutter.

Parallelklasserne er ordnede saa, at *a* klasserne er pige-klasser, og *b* klasserne er gutteklasser.

Ved dette skoleaars begyndelse optoges for første gang gutter i 1ste klasse af den 4 aarige middelskole for gutter.

Ved kgl. resolution af 28de april 1891 fik skolen ret til at afholde middelskoleexamen med samme virkning som offentlige skoler. Denne ret blev ved kgl. resolution af 23de mai 1901 overført til skolens nuværende bestyrer, tidligere adjunkt *I. M. Platou*.

Middelskoleexamen for pigerne i *haandgjerning* er ved kgl. resolution af 23de mars 1899 for denne skole tilladt alholdt ved udgangen af IV (d. e. næstøverste) mkl. Ligesaa afholdes ved udgangen af samme klasse ifølge kirkedepartementets skrivelse af 18de oktober 1902 middelskoleexamen i *husstel*.

Dette er gjort for at lette arbeidet i øverste klasse derved, at examensfagene fordeles paa 2 klasser.

I den 5 aarige middelskole for piger gives i de 2 øverste klasser undervisning i *fransk* for de elever, som ønsker det.

*) Denne ordning med gutter og piger i særskilte klasser fraviges kun, hvor det er absolut paakrævet.

II. Lærerpersonalet.

Skolens lærerpersonale var i skoleaaret 1901—1902 følgende:

Bestyrer:

Platon, I. M. S., f. 1858, cand. theol. 1883, inspektør og sekretær ved Anderssens skole i Kristiania 1883—89, adjunkt ved Stavanger off. skole 1889—1901.

Lærerinder:

Frk. *Eide*, Maren Alida, f. 1856, inspektrice for forskolen. •
Frk. *Groth*, Gudny Christine, f. 1860, inspektrice for middel-skolens pigeklasser.
Frk. *Aanensen*, Birgithe, f. 1855.
Frk. *Svendsen*, Erikka, f. 1842.
Frk. *Svendsen*, Amunda, f. 1853.
Frk. *Borch*, Sofie Johanne, f. 1861.
Frk. *Hansen*, Anna, f. 1855.
Fru *Wathne*, Nathalie, f. 1862.
Frk. *Bentzen*, Hanna, f. 1857.
Frk. *Ruus*, Helene, f. 1868.
Frk. *Zimmer*, Laura, f. 1872.
Frk. *Gabrielsen*, Helma Christophæ, f. 1867.
Frk. *Meliny*, Ellen Røgh, f. 1866.
Frk. *Aarrestad*, Marie, f. 1876.
Fru *Hjorth*, f. Ramm, f. 1864. Fru Hjorth fratraadte ved skoleaarets udgang.

Lærere:

Kaptein Th. *Waalder*, f. 1852.
Pastor dr. Otto *Jensen*, f. 1856.
Adjunkt Hans *Smith*, f. 1863.
Dr. Th. *Wyller*, f. 1858.

Pastor *Aanensen*, f. 1852. Pastoren frattraadte ved skolaaarets udgang.

Sløjdlærer *T. Aarsvold*, f. 1846.

Midlertidige ansættelser:

Frk. *Meliny* havde permission det første halvaar for at gennemgaa et kursus i Kristiania. Frk. Melings timer overtoges af frk. *Maren Bryne* og af frk. *Louise Egeland*, lærerinde ved folkeskolen.

Dr. *Jensen* opholdt sig i begyndelsen af 1902 et par maaneder i udlandet med offentlig stipendium. Hans timer læstes af sogneprest *Arnesen*.

Kortere vikariater i sygdomstilfælde har været besørget dels af de faste lærerkræfter, dels af frk. student *Ella Meliny*, fru *Rachel Natvig* og frk. *Helga Svendsen*.

Fra det nye skoleaars begyndelse august 1902 er ansat følgende nye lærere og lærerinder:

1. Provst *G. Selmer*, sogneprest til St. Johannes menighed.
2. Skolebestyrer *J. Godal*, bestyrer af Storhaug folkeskole.
3. Frk. *Agnes Lorange*, f. 1878, middelskoleexamen 1894, uddannet ved d. kgl. kunst- og haandverksskole i Kristiania, ansat som tegnelærerinde i de øverste klasser.
4. Frk. *Kristine Margrethe Norman*, f. 1875, middelskoleexamen 1895, guvernante i 4 aar.
5. Fru *Tranaas*, f. 1863, lærerinde ved Nissens skole, i Kristiania 1886—1888, ved Trondhjems realskole 1889—1892.
6. Frøken *Anna Platou*, f. 1864, lærerinde ved skolekjøkkenet, uddannet ved fru *Erkens* husholdningsskole i Kristiania.

Desuden ansattes fra samme tid i midlertidige poster som vikarer for frøken *Sofie Borch*, der af helbredshensyn har søgt permission for et skoleaar:

1. Frøken *Margrethe Zimmer*, f. 1879, middelskoleexamen 1895, gennemgaaet et toaarigt kursus ved Alfsen og Knaps lærerindeskole i Kristiania.

2. Frøken Ragnhild *Johnsen*, f. 1881, middelskoleexamen 1897, guvernante 1899—1902.

Skolens kasserer er fru Maren *Platou*.

Skolens vagtmester er fra det nye skoleaars begyndelse Halvor *Aarrestad*.

III. Eleverne.

Elevernes antal

i skoleaaret 1901—1902 var:

I forskolens 1ste klasse (a og b)	58
2den — (a og b)	45
3dje —	31
4de — (a og b)	59
5te — (a og b)	41
I middelskolens I klasse	31
II —	36*)
III —	33
IV —	25
V —	24

Det samlede antal elever i forskolen og middelskolen var 383, nemlig 289 piger og 94 gutter.**)

Af eleverne var 24 udenbys.

IV. Fagfordelingen.

Bestyreren (klasseforstander i 5 f. b):

Religion i II a og b, I, 5 f og 4 b.....	8 timer
Norsk i V, IV, III og 5 f.....	21 —
Inspektion.....	1 —
	————— 30 timer

*) Denne klasse var delt i 2 parallelklasser.

**) Ved denne beretnings affattelse i november 1902 var skolens samlede elevantal steget til 422.

Pastor dr. Jensen:

Religion i V, IV 3 timer

Pastor Aanensen:

Religion i III 2 timer

Kaptein Waaler:

Matematik i V og IV 12 timer

Adjunkt Smith:

Tysk i V 4 timer

Dr. Wyller:

Sundhedslære i V 1 time

Frk. Hansen (klasselærerinde i V m.):

Engelsk i V, IV, III, II a og b 17 timer

Historie i V, IV og II 7 —

Matematik i III 5 —

————— 29 timer

Frk. Groth (klasselærerinde i I m.):

Fransk i IV 2 timer

Historie i III, I, 5 f, 4 f b 10 —

Norsk i I 4 —

Tysk i I 6 —

Naturfag i I og 5 f 4 —

————— 26 timer

Frk. Ruus (klasselærerinde i III m.):

Geografi i V, IV, III og II 8 timer

Naturfag i V, IV, III, II 9 —

Matematik og regning i II a og b og I 9 —

————— 26 timer

Frk. Borch (klasselærerinde i II a og b):

Tysk i IV, III, II a og b 15 timer

Norsk i II 4 —

Geografi i I og 5 f 4 —

————— 23 timer

Frk. Aanensen (klasselærerinde i IV m):

Skrivning i IV, III, II, I, 5 f, 4 f a	8 timer
Haandarbeide i V, IV, III, II a og b og 5 f a 14	—
Tegning i 5 f	1 —
	————— 23 timer

Frk. Eide (klasselærerinde i 1 f a og b):

Norsk i 1 f a, 1 f b	12 timer
Skrivning i 4 f b, 3 f, 2 f a, 2 f b og 1 f a 12	—
Haandgjerning i 4 f b (gutter)	2 —
	————— 26 timer

Frk. Gabrielsen (klasselærerinde i 4 f b):

Norsk i 4 f b	8 timer
Regning i 5 f, 4 f b og 3 f	14 —
Geografi i 3 f	2 —
Historie i 3 f	2 —
	————— 26 timer

Frk. A. Svendsen (klasselærerinde i 2 f a):

Religion i 4 f a, 3 f, 2 f a og 2 f b	8 timer
Norsk i 2 f a	7 —
Geografi i 2 f a og b	4 —
Regning i 2 f a	4 —
Inspektion	1 —
	————— 24 timer

Frk. Melang (klasselærerinde i 2 f b):

Norsk i 2 f b	7 timer
Regning i 4 f a og 2 f b	9 —
Gymnastik i III, II, I, 5 f, 4 f b	8 —
	————— 24 timer

Frk. Zimmer (klasselærerinde i 4 f a):

Norsk i 4 f a	7 timer
Historie i 4 f a	2 —
Geografi i 4 f a	2 —
Haandgjerning i I	3 —
	————— 14 timer

Fru Hjorth (klasselærerinde i 3 f):

Norsk i 3 f	9 timer
Religion i 1 f a og b	4 —
Regning i 1 f a og b	7 —
Skrivning i 1 f b	4 —
	————— 24 timer

Frk. Aarrestad (klasselærerinde i 5 f a):

Geografi i 5 f a og 4 f b	4 timer
Regning i 5 a	5 —
Haandgjerning i 4 f b (piger)	5 —
	————— 14 timer

Frk. Bentzen:

Haandgjerning i 4 f a, 3 f, 2 f a, 2 f b, 1 f a og 1 f b 24 timer

Frk. E. Svendsen:

Tegning i hele middelskolen

12 timer

Fru Wathne:

Sang i III, II og I

3 timer

Sløidlærer Aarsvold:

Haandgjerning i 5 f b (gutter)

1 time

V. Læseplan.

A. Forskolen.

Timefordelingstabel.

Fag	1ste kl.		2den kl.		3dje kl.		4de kl.		5te kl.	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Norsk	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Historie					2	2	2	2	3	3
Geografi			2	2	2	2	2	2	2	2
Naturfag									2	2
Regning	3	4	4	5	4	5	4	5	5	6
Skrivning	3	3	2	3	2	3	2	2	2	2
Tegning									1	1
Haandgjerning . . .	3	2	4	2	4	2	3	1	3	2
Gymnastik					1	1	1	2	2	2
Sang							1	1	1	1
Samlet læsetid	18		21		24		24		30	

Religion.

1ste klasse (2 t. ugl.) De vigtigste begivenheder af første Mosebog og af Jesu liv fortælles i den mest muligt barnlige form og gjengives saa af børnene. De store høitiders betydning. Bibelske billeder. Nogle lette salmevers læres paa skolen, Landstad nr. 8; 130, v. 1, 2, 3, 7 og 8; 150. 580. Morgen- og aftenbønner efter læsebogen. Fadervor.

2den klasse (2 t. ugl.) De vigtigste begivenheder fra Moscs til Salomos død og de letteste fortællinger fra Jesu liv læres paa samme maade som i 1ste kl. Foran de store høitider fortælles de begivenheder, som knytter sig dertil. Bibelske billeder. Nogle lette salmevers læres paa skolen og synges, Landstad nr. 26; 131; 138; 351. De i 1ste kl. lærte salmer repeteres.

3dje klasse (2 t. ugl.) Af Vogts lille bibelhistorie læses det gamle testamente (undtagen § 36, 47 og 50). Børnene faar nu lekser hjemme, men *altid først efter gennemgaaelse paa skolen*. Bibelske billeder. Katekismens 1ste og 2den part uden Luthers forklaring. Salmevers 1 g. ugl. Landstad nr. 4; 13, v. 1-3; 93, v. 1; 135, v. 1 og 2; 352, v. 1-4. Nogle af de før læste salmevers repeteres. Salmeversene gives nu som lekse efter gennemgaaelse paa skolen.

4de klasse (2 t. ugl.) Af Vogts lille bibelhistorie læses fra det nye testamente til »Kirkens historie« (§ 62, 106 og delvis § 59 læses ikke). Leksen gennemgaaes paa forhaand. Katekismens 2 første parter repeteres; Luthers forklaring medtages. Derpaa gennemgaaes det væsentlige af 4de part (Børnene gjøres kjendt med daabshandlingen, lærer indstiftelsesordene, forjættelsen og daabsbekjendelsen). Salmevers, Landstad nr. 5; 82; 136; 344; 20; 175, v. 1. Disciplene gjøres kjendt med brugen af salmebogen.

5te klasse (2 t. ugl.) Vogts lille bibelhistorie repeteres (§ 47, 50, 62, 106 og delvis 59 springes over). Katekismens 5 parter med Luthers forklaringer. Salmevers, Landstad nr. 19, v. 1-2; 93; 94; 227; 135, v. 1-2; 350. En kort oversigt over gudstjenesten og kirkeåret.

Norsk.

1ste klasse (7 timer). Skrivelæsemetoden efter fru Rosings anvisning. »Barnets første bog« af Hedvig Rosing. Derefter læses ca. 40 sider af Pauss og Lassens læsebog I. Øvelse i ren og tydelig læsning; bogsproget følges endnu. Gjenfortælling. Anskuelsesøvelser efter billeder. Lette vers læres udenad paa skolen. Afskrift paa tavle; i de par sidste maaneder i skrivebog med blæk.

2den klasse (7 timer). Pauss og Lassens læsebog I, 1ste og 2den afdeling. Hvert stykke læses og gennemgaaes paa skolen, før det gives som hjemmelekse. Der lægges vægt

paa høi, tydelig og lydriktig udtale. Skilletegnes betydning for læsningen paavises. Lidt efter lidt vænnes børnene til at slippe sig løs fra bogsproget. Mundtlig gjengivelse af det læste. Eventyr. Smaa, lette vers læres udenad paa skolen. Anskuelsesundervisning: tidsregningen, klokken, vore legemsdele, husdyrene, nogle sangfugle, kornsorter og træer. Afskrift (et par trykte linjer) med stavelsesdeling før jul 2 gange ugentlig paa skolen, i sidste halvaar diktat 2 g. ugl. og afskrift hjemme 2 g. Stor vægt lægges paa *orden* i udførelsen af de skriftlige arbejder.

3dje klasse (7 timer). Pauss og Lassens læsebog 1, 3 afdeling og af 4de til side 290. Maalet er høi, korrekt og tydelig læsning med det dannede talesprogs udtale. Gjenfortælling og samtale om det læste. Vers læres udenad 1 g. ugl., dog aldrig mer end 1 vers ad gangen. I andet halvaar gennemgaaes mundtlig substantivet, artiklerne, verbet og adjektivet samt subjekt, prædikat og objekt. Lærerens forklaring bør holde sig saa nær som muligt til fremstillingen i den norske grammatik, som senere skal bruges. Afskrift fremdeles med stavelsesdeling 2 g. ugl. hjemme. Diktat 2 g. Slurvede arbejder skrives om igjen.

4de klasse (7 timer). Af Pauss og Lassens læsebog I læses resten af 4de afdeling samt tillægget. Læsning efter forberedelse hjemme. Gjenfortælling og samtale. Børnene vænnes til at udtrykke sig i fulde sætninger. Enkelte digte læres udenad. Forsaavidt tiden tillader det, forelæses et par smaafortællinger (Topelius's e. lign.) Af Platous grammatik for folkeskolen læres ordklasserne, verbets bøining i aktiv og de vigtigste sætningsdele (grammatikens 1ste del). Analyse efter eksemplerne i grammatiken. Afskrift 1 g. ugl. hjemme (skriftlig analyse). Diktat 2 g. ugl. med det daglige talesprogs udtale. Diktaterne tages dels fra Platou og Rønnebergs opgavesam-

ling 1ste del, dels fra Hougens retskrivningsdiktater. Stykket bør først læses op, saa indholdet er børnene bekendt. Brugen af punktum, semikolon og spørgsmaalstegn indøves. Af grammatikens retskrivningsregler gennemgaaes, læres og indøves det væsentlige af § 7, 8, 9, 10, 11 og 13 (§ 14 i ældre udgaver).

5te klasse (7 timer.) Paus og Lassens læsebog II, 1ste afdeling. Læsning efter forberedelse hjemme. Gjenfortælling. Enkelte digte læres udenad. En fortælling af Bjørnson, Lie, Topelius eller andre. Af Platous grammatik for folkeskolen gennemgaaes 2den del, sætningslæren, derpaa verbets fuldstændige bøjning, hvorpaa 1ste del repeteres. I første halvaar diktat 2 g. ugl. Grammatikens retskrivningsregler læres godt, og brugen af skilletegnene indøves. Efter jul skriftlig gjenfortælling 1 g. og diktat 1 g. ugl.

Til de skriftlige arbejder bruges i hele forskolen stilebøger med *dobbelte linjer*, i 1ste kl. og første halvaar af 2den kl. nr 1, i andet halvaar af 2den kl. samt i 3dje og 4de kl. nr. 2 og i 5te kl. nr. 3.

Regning.

I. Pigeklasserne.

1ste klasse a (3 t. ugl.) Læsning, opløsning og skrivning af tal til og med 1000. Tallene 1—10 lægges til og trækkes fra hvilket som helst tal under 100. Additionsstykker. Hovedregning.

2den klasse a (4 t. ugl.) Nicolaisens regneskole 4de og 5te trin til »blandede additions- og subtraktionsopgaver« (pag. 12). Hovedregning. Tabel. Efter jul hjemmeregning 1 g. ugl.

3dje klasse a (4 t. ugl.) »Blandede opgaver« af 5te trin (pag. 12) samt 6te og 7de trin. Hovedregning. Multiplikationstabellen. Hjemmeregning 1 g. ugl.

4de klasse a (4 t. ugl.) Regneskolens 8de og 9de trin (multiplikation og division). Hovedregning. Tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

5te klasse a (5 t. ugl.) Decimalbrøk (regneskolens 10de, 11te og 12te trin); dog medtages ikke: multiplikation med decimaltal (pag. 42), udmaaling af parallelogrammer (pag. 45) og heller ikke division med decimaltal (pag. 47). Af »Blandede opgaver af alle regningsarter« regnes saa meget, som tiden tillader. --

II. Guttteklasserne.

1ste klasse b (4 t. ugl.) Det samme pensum som 1 a; men efter paaske paabegyndes Nicolaisens regneskole 1ste hefte, 4de trin, hvoraf gennemgaaes et par sider.

2den klasse b (5. t. ugl.) Nicolaisens regneskole fortsættes ud til 6te trin. Hovedregning. Tabel. Efter jul hjemme-regning 1 g. ugl.

3dje klasse b (5 t. ugl.) Regneskolens 6te til 9de trin. Hovedregning. Multiplikationstabellen. Hjemmeregning 1 g. ugl.

4de klasse b (5 t. ugl.) Regneskolens 9de trin (division) samt 10de og 11te trin (addition og subtraktion af decimaltal). Dog er det hverken i denne eller i næste klasse nødvendigt, at alle bogens talopgaver regnes. Hovedregning. Tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

5te klasse b (6 t. ugl.) Regneskolen 12te trin helt ud. (Ogsaa multiplikation og division med decimaltal medtages) Hovedregning. Tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

I hele forskolen bruges til regning bøger *med ruder*. Der lægges stor vægt paa, at disse bøger føres *ordentlig*.

Geografi.

2den klasse (2 t. ugl.) De geografiske grundbegreber indøves med hjemmet og dets omgivelser som udgangspunkt. Verdensdelene, verdenshavene og landene i Europa med hovedsteder og de mærkeligste bjerge, søer og elve. Globus og vægkart benyttes, men ingen lærebog endnu.

3dje klasse (2 t. ugl.) De fremmede verdensdele læses efter Horns lille geografi. Repetition (mundtlig) af 2den classes pensum. Vægkart.

4de klasse (2 t. ugl.) Af Horns geografi 1ste trin læses Europa.

5te klasse (2 t. ugl.) Horns geografi 1ste trin repeteres. Navnene sættes til paa trykt omrids af landene.

Historie.

3dje klasse (2 t. ugl.) Man begynder med at fortælle børnene de lettere gude- og heltesagn. Derpaa gaar man over til Sigv. Petersens norges historie, som læses til og med Olav den hellige. Den nye lekse maa fortælles og omhyggelig gennemgaaes paa forhaand.

4de klasse (2 t. ugl.) Petersens norges historie fra Olav den helliges død til Kalmarforeningen. I 2det halvår læses af Kristiansens lærebog for folkeskolen til middelalderen (pag. 24). Leksen fortælles og gennemgaaes paa forhaand. Stykkerne »Rom som verdensrige« (pag. 16) og »Kristendommen« (pag. 21) gives ikke som lekse.

5te klasse (3 t. ugl.) Kristiansens lærebog for folkeskolen læses fra middelalderen (pag. 24) til Grækernes frihedskamp (pag. 132), hvorpaa hele bogen repeteres. Følgende stykker gives ikke som lekse, men gennemgaaes paa skolen: Den kristne kirke (pag. 24), kirkelig vranglære (26), lensvæsenet (27), middelalderens samfund (48), kjætere og inkvisition (51), kirkens tilbagegang (60), samfundsforhold hos nordboerne (66), sjøveien til Indien (71), Nederlandenes frihedskamp (80). Af den nyeste historie læses om Slesvig-Holsten (pag. 137) og om den fransk-tyske krig (pag. 139).

Naturfag.

5te klasse (2 t. ugl.) Først fortælles og gjenfortælles lidt om de vigtigste mineraler, luft, vand, jord osv. Derefter gennemgaaes under tilknytning til Utnes naturhistorie for folkeskolen; pattedyrene, fuglene og fiskene. Desuden fortælles om insekternes nytte. Paa udflugter lærer børnene at kjende de forskellige træ- og kornsorter.

Skrivning.

- 1ste klasse** (3 t. ugl.) I de 2 første maaneder skrives streger, grundtræk og de smaa bogstaver paa tavle. Derpaa Waalers forøvelser, som gennemskrives 2 gange. Delvis taktskrivning.
- 2den klasse** (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 1ste hefte. Delvis taktskrivning.
- 3dje klasse** (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 2det hefte. Delvis taktskrivning.
- 4de klasse** (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 2det hefte. Delvis taktskrivning.
- 5te klasse** (2 t. ugl.) Waalers forskrifter 3dje hefte.
I 2den og 3dje klasse har gutterne 3 timer ugl.

Tegning.

- 5te klasse** (1 t. ugl.) Nielsens elementær-frihaandstegning 1ste hefte.

Haandarbeide.

1. Pigeklasserne.

- 1ste klasse a** (3 t. ugl.) Strikkeklud med vrang og rette masker, et lidet dukketæppe samt forøvelser til søm efter Frøbels metode.
- 2den klasse a** (4 t. ugl.) Søm; en prøveklud. Strikning: mønsterstribe samt forøvelser til strømpe (lægfoldning, hæl, kile og taa).
- 3dje klasse a** (4 t. ugl.) Søm: sylap med stikning, indre og kastesøm. Strikning: fortsættels af forøvelser til strømper samt en strømpe. Eleven lægger selv op og ordner strikketøiet.
- 4de klasse a** (3 t. ugl.) Søm: rynkestykke og et pudevar. Et par strømper.
- 5te klasse a** (3 t. ugl.) Søm: et linned. Et par strømper strikkes.

Gutteklasserne.

- 1ste klasse** b (2 t. ugl.) Spaanfletning. Spaanbrikker.
- 2den klasse** b (2 t. ugl.) Fortsat spaanarbeide. Kurver i forskjellige façoner.
- 3dje klasse** b (2 t. ugl.) Fortsat kurvarbeide.
- 4de klasse** b (1 t. ugl.) Kurve og blomsterhylstre m. m. i rør og rafia.
- 5te klasse** b (2 t. ugl.) Sløid: øvelser i at spikke, filing, afpudsning med sandpapir samt de første øvelser i sagning og høvling (penneskafter, blomsterpinder m. m.)

B. Middelskolen.

1. Pigeskolen.

Timefordelingstabel.

Fag	I klasse	II klasse	III klasse	IV klasse	V klasse
Religion	2	2	2	2	1
Norsk	4	4	3	3	4
Tysk	6	4	4	4	4
Engelsk		5	4	4	4
Fransk				2	1
Historie	3	2	2	2	3
Geografi	2	2	2	2	2
Naturfag	2	2	2	3	3
Regning og matematik	3	3	5	5	6
Tegning	2	2	2	2	2
Skrivning	1	1	1	1	
Haandgjerning . . .	3	2	2	2	2
Husstel				3	
Gymnastik	2	2	2		
Sang	1	1	1		
Samlet læsetid	31	32	32	35	32*)

*) Hertil kommer 2 timer til skriftlige arbeider paa skolen.

2. *Gutteskolen.*

F a g	I klasse	II klasse	III klasse	IV klasse
Religion	2	2	2	1
Norsk	5	4	4	3
Tysk	6	5	5	5
Engelsk		5	5	5
Historie	2	2	3	3
Geografi	2	2	2	2
Naturfag	3	2	2	3
Matematik og regning	5	5	6	5
Tegning	2	2	2	2
Skrivning	2	1		
Haandgjerning	2	2	2	2
Gymnastik	3	3	3	3
Sang	1	1		
Samlet læsetid	35	36	36	34*)

*) Hertil kommer 2 timer til skriftlige arbejder paa skolen.

Religion.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Brun og Platous bibelhistorie fra begyndelsen til Juda rige (p. 52). Børnene maa baade i denne og de følgende klasser altid have sin bibel med i religions-timerne. Ved mest mulig udstrakt bibellæsning gjøres eleverne kjendt med de bibelske skrifter. Alle geografiske betegnelser eftervises paa kartet, saa børnene faar kjend-skab til de bibelske landes geografi. Af Jac. Sverdrups forklaring læses 1ste part, hvorefter katekismens samtlige tekstord og Luthers forklaring til artiklerne repeteres. Det maa være en ufravigelig regel baade i denne og de følgende klasser, at ved første gangs gennemgaaelse af forklaringen maa intet stykke gives børnene i lekse, før det er omhyggelig gennemgaaet. Læreren samtaler med børnene om indholdet af det stykke, de skal have i lekse, idet han nøiagtig følger gangen i forklaringen. De i bogen citerede skriftsteder maa gennemgaaes om-

hyggelig. Saa ofte tiden tillader det, slaes de efter og læses op efter bibelen. Salmer: Landstad nr. 27, 134, 175, 266, 330, 65.

II mkl. a. Bibelhistorien: fra Juda rige til Jesu lidelse og død. Bibellæsning. Af forklaringen læses 2den part, hvorefter repetition af katekismens 1ste part med Luthers forklaringer. Salme nr. 135; 346 ¹⁻²⁻⁴⁻⁶⁻¹⁰, 490, 580.

III mkl. a. Bibelhistorien fra Jesu lidelse og død bogen ud. Bibellæsning. Af forklaringen repeteres først 3dje artikel, hvorpaa de 3 sidste parter læses. Salme nr. 11, ¹⁻², 91 94, 310, ¹⁻³ og 10.

IV mkl. a. Bibelhistorien og forklaringen repeteres. Nogle af de i 1—3 klasse læste salmer (mindst 20 vers) repeteres. I ca. 6 timer gennemgaaes Jesu bjergpræken. Ved udgangen af denne klasse underkaster pigerne sig den offentlige prøve i bibelhistorie og forklaring.

V mkl. a. En liden kirkehistorie paa 50 sider gennemgaaes og repeteres. En kort oversigt over kirkeaaet og vor gudstjenestes ordning gives ved foredrag af læreren i tilslutning til salmebogen, som børnene har for sig. Nogle faa timer anvendes til gennemgaaelse af lidelses- og opstandeshistorien efter et af evangelierne.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b. Af bibelhistorien læses det gamle testamente, af forklaringen til 3dje artikel. Forøvrigt som I m a.

II mkl. b. Bibelhistorien og forklaringen læses tilende. Bibellæsning. Salmer nr. 11, ¹⁻², 94, 346, ¹⁻²⁻⁴⁻⁶⁻¹⁰, 490, 580, 310, ¹⁻³⁻¹⁰.

III mkl. b. Som IV mkl. a. Ved udgangen af denne kl. underkaster gutterne sig den off. prøve i bibelhistorie og forklaring.

IV mkl. b. Som V mkl. a.

Norsk.

Paa det første trin lægges fremdeles særlig vægt paa *tydelig* (høi og ren) og *sikker* læsning med passende stans paa rette sted; men efterhaanden stilles der større krav til *udtryksfuld* læsning med rigtigt tonefald og rigtig betoning; herunder maa der passes vel paa, at ikke barnet vænner sig til en unaturlig deklamation. Hvad der kræves er, at eleven har saa megen magt over sin stemme, at læsningen nuanceres efter indholdet. I de to første klasser gives endnu et læsestykke som hjemmearbejde; for at sikre sig, at eleverne arbejder hjemme med leksen, kan man af og til lade dem fortælle indholdet af stykket, før bogen aabnes. Eleven gjenfortæller det læste, og indholdet gjøres til gjenstand for samtale. Det paases herunder, at eleverne vænner sig til at give fuldstændige svar og udtrykke sig i rigtig formede sætninger. Gjennem alle klasser læres et udvalg af digte, paa skriftsproget og landsmaalet, udenad. Et digt maa være fuldt forstaaet, før det gives som udenadlæse.

I alle klasser maa saavel norsklæreren som de, der underviser i fremmede sprog, ved de grammatiske definitioner ikke fravige den i skolen brugte norske grammatiks fremstilling. Til indøvelse af den grammatiske kundskab benyttes dels grammatikens eksempler, dels eksempler hentet fra de skriftlige arbejder. Ved disse lægges der stor vægt paa *orden*. Arbejder, som er slurvet udførte, skrives om igjen. Ved valg af stilopgaver bør man fortrinsvis holde sig til, hvad der ligger indenfor bornenes erfaringskreds. Vil man give en opgave, som er hentet fra historien, geografien eller naturhistorien, maa vedkommende lærer konferere med faglæreren. Der lægges ved de skriftlige arbejder den største vægt paa, at eleverne skriver et naturligt sprog.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Pauss og Lassens læsebog II, 2. Gjenfortælling. Enkelte digte læres udenad. En fortælling af en god forfatter. Platous grammatik for middelskolen: de vigtigste

ordklasser og sætningsdele samt det væsentligste af sætningslæren. Analyse. Retskrivningslæren. Skilletegn læres og indøves ved diktat, som gjenemgaaes og analyseres nøie. Disciplene øves i skriftlig gjenfortælling.

- II mkl. a.** Pauss og Lassens læsebog II,₃. Enkelte digte læres udenad. Af grammatikken repeteres formlæren og det vigtigste af sætningslæren; direkte og indirekte tale. Brugen af samtlige skilletegn indøves ved analyse efter grammatikens øvelsesstykker og ved diktater. Skriftlig gjenfortælling (hver anden uge) veksler med friere fortællinger og beskrivelser. Retskrivningslæren.
- III mkl. a.** Pauss og Lassens læsebog III,₁. Digte udenad. Verbets fuldstændige bøining. Repetition af formlæren (alle anmerkninger medtages). Analyse. Retskrivningslæren repeteres i sin helhed. Diktat i regelen 1 g. hver uge. Stil hver anden uge: beskrivelser, breve, skildringer. Stilene udarbeides i begyndelsen altid, senere af og til paa skolen under lærerens vejledning.
- IV mkl. a.** Læsning dels efter Pauss og Lassens læsebog III,₂, dels efter Broch og Seips læsestykker. Et par dramatiske arbejder (Wergeland, Bjørnson, Ibsen). Literaturhistoriske oplysninger meddeles med henvisning til Broch og Seips literaturhistorie. Digtarterne forklares. De almindelige versfødder. Repetition af verbets bøining, hvorpaa sætningslæren gjenemgaaes nøiagtig. Analyse. Stile, deriblandt ogsaa ansøgninger, breve o. lign. Et par gange extemporalstil paa skolen. Af og til diktat.
- V mkl. a.** Borch og Seips udvalg af norske og danske læsestykker, hvoraf mindst 60 sider lægges op til middelskoleexamen. Et udvalg af landsmaalslitteraturen, mindst 20 sider. Broch og Seips mindre literaturhistorie læses og repeteres. Disciplene gjøres kjendt med de almindeligst forekommende talefigurer som hyperbol, allegori, metafor, ironi etc. samt det vigtigste af verslæren og digtarterne.

Grammatiken repeteres. Analyse. Stil skrives hver anden uge, af og til extemporalstil.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b. Som I m. a samt desuden læsebogens 3dje afdeling. Diktat 2 g. ugl.

II mkl. b. Læsebogen III, 1. Forøvrigt som II mkl. a.

III mkl. b. Læsning dels efter læsebogen III, 2, dels efter Broch og Seips læsestykker. Af Broch og Seips literaturhistorie gennemgaaes Norges literatur efter 1814. Digtarterne forklares. De almindelige versfødder.

Af Platous grammatik gennemgaaes 2den del nøiagtig. Analyse. Skriftlige arbejder som IV a.

IV mkl. b som V a.

I hele middelskolen fra I mkl. af bruges stilebøger med *enkelte* linjer.

Tysk.

Maalet for undervisningen i tysk er: »at eleverne har gennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet udvalg (70 sider), kan oplæse og oversætte forhen ulæste stykker og har nogen øvelse i mundtlig paa tysk at gjengive indholdet af et oplæst stykke af det gennemgaaede udvalg og besvare dertil knyttede spørgsmaal samt i at bruge sproget skriftlig.»

Den nye metode forudsætter, at undervisningen i fremmede sprog saavidt muligt meddeles paa selve sproget, uden modersmaalet som mellemed.

Et læsestykke læses først op; herunder lægges den største vegt paa rigtig udtale; derpaa oversættes det og analyseres nøiagtig. Denne oversættelse kan i de høiere klasser af og til falde bort, men kun hvor teksten er saa let, at man kan være vis paa, at den alligevel er forstaaet. Det gjælder, at gloserne læres vel gennem alle klasser, forat eleven kan faa det nødvendige ordforraad.

Efter denne omhyggelige gennemgaaelse skal eleven lære læsestykket saa godt, at indholdet kan gjenfortælles og blive gjenstand for samtale. Herunder maa det nøie paasees, at eleverne udtrykker sig i fuldstændige sætninger.

Lette stykker (vers) læres af og til udenad.

Under den kursoriske læsning (fra III mkl. af) fæster man sig mindre ved de sproglige udtryk; her bør man ikke bruge gjenfortælling, heller ikke altid oversættelse.

Grammatikundervisningen bør for tyskens vedkommende altid foregaa paa norsk.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Knudsen og Kristiansens lærebog for begyndere læses til side 61 (adjektivets böining) samt af de sammenhængende stykker fra side 94—107. Læsestykkerne gennemgaaes grundig paa skolen, analyseres nøiagtig, læres derpaa udenad og gjenfortælles. Børnene øves i lette samtaler om, hvad de ser omkring sig. Til indøvelse af lydlæren er koralæsning at anbefale. Diktat 1 g. ugl. Skriftlige øvelser i at konjugere og deklinere hjemme og paa skolen. Under repetitionen (i 2det halvaar) skriftlige retroversionsøvelser.

II mkl. a. I første halvaar læses Knudsen og Kristiansens elementarbog tilende. Nogle digte læres udenad. Diktat og retroversionsstile som I mkl.

I andet halvaar læses af Voss: Deutsches Lesebuch »tillægget«. Oversættelse, analyse, udenadslæren, gjenfortælling, samtale om det læste. Skriftlig retroversion; opgaverne analyseres og gennemgaaes paa forhaand, skrives paa skolen og læres — efterat de er korrigerede — udenad til næste tysktid. Skriftlige böiningsøvelser. Efter Hofgaards lille tyske grammatik læses til de sterke verber, side 58. Timerne fordeles saaledes: 2 t. læsebogen, 1 t. stil paa skolen og 1 t. grammatik og stilgennemgaaelse. Om man finder det paakrævet, kan der gives en grammatiklekse til en af læsebogstimerne.

III mkl. a. Af Voss's læsebog læses paa samme maade som i frg. kl. ca. 60 sider, hvoraf 10 sider af middelskole-examenspensumet; af disse 60 sider læses ca. 30 sider kursorisk og repeteres ikke. Af Hofgaards lille grammatik læses fra »de sterke verber« (side 58) til brugen af artiklerne« (side 102). Til stil bruges Otto Kristiansens retroversioner af Voss's læsebog; i første halvjaar gennemgaaes (analyseres) endnu de skriftlige opgaver paa forhaand; efter jul paapeges kun de vanskeligere punkter. Stilen læres udenad. Timerne fordeles som i II mkl.

IV mkl. a. Af Voss's læsebog læses paa samme maade som i de frg. klasser ca. 80 sider, hvoraf 20 sider middelskole-examenspensum og ca. 30 sider kursorisk læsning, som ikke repeteres. Hofgaards grammatik læses tilende; derpaa repeteres hele syntaxen samt substantivernes og adjektivernes deklination tilligemed kjønsreglerne. I første halvjaar skriftlig retroversion; efter jul frie stile, som ikke maa indeholde andet end, hvad der er kjendt fra læsningen. Grammatiklekse bør i denne klasse gives 2 g. ugl.; forøvrigt fordeles tysktimerne som før.

V mkl. a. Først læses de tilbagestaaende 30 sider af examenspensumet, hvorpaa dette repeteres i sin helhed. Desuden kursorisk læsning saa meget, som tiden tillader. Hofgaards grammatik repeteres. Frie stile (middelskole-examensopgaverne) skrives hver uge paa skolen, af og til ogsaa hjemme.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b. Knudsen og Kristiansens elementarbog læses helt ud. Af læsestykkerne læses saa mange, som tiden tillader; en del af dem bliver kun læst og oversat, ikke analyseret. Forøvrigt som I m. a.

II mkl. b. Af Voss: Deutsches Lesebuch læses ca. 60 sider, hvoraf omtrent halvdelen kursorisk. Efter Hofgaards lille tyske grammatik læses formlæren og det aller vigtigste af kasuslæren. Skriftlige arbejder som III m. a.

III mkl. b. Af læsebogen læses ca. 80 sider, hvoraf 30 sider middelskoleexamenspensum. Kasuslæren gennemgaaes fuldstændig, derpaa de tilbagestaaende afsnit af syntaxen; om tiden tillader det, repeteres substantivernes og adjektivernes deklination. Skriftlige opgaver som IV a.

IV mkl. b som V m. a.

Engelsk.

Maalet for undervisningen i engelsk er det samme som for tysk, og undervisningsmaaden bliver derfor væsentlig den samme for begge sprog; for engelskens vedkommende er dog det for de skriftlige øvelser opstillede maal, at eleverne kan gjengive en liden oplæst fortælling, som ikke er kjendt fra før.

Hvad der er læst og mundtlig reproduceret, bliver ogsaa skriftlig gjengivet med stigende fordringer til gjængivelsens frihed. Senere øves eleverne ogsaa i at gjengive ukjendte fortællinger, som er læst en eller to gange.

1. Pigeklasserne.

II mkl. a. Brekkes lærebog for begyndere, nyste udgave. Indøvelse af udtale og lydskrift. Sætninger og stykker læres udenad, gjenfortælles og anvendes til samtaleøvelser. Ortografi og grammatik indøves ved diktat, omskrivning fra passiv til aktiv, fra direkte til indirekte tale. Af Grammatikøvelser naaes til »Bisætninger«, af læsestykker til »Rich Peter the Pedlar«, som ogsaa kan være læst 1 gang.

III mkl. a. Brekkes lærebog for begyndere læses ud til jul; grammatikreglerne repeteres. Efter jul Brekkes »Ny engelsk læsebog«. Af examenspensumet læses 10 sider nemlig: Dick Whittington. The White Rabbit. The Golden Touch. The Speaking Chip.

Desuden læses de mellemliggende stykker til »Caterpillars and Butterflies«. Af Westerns grammatik læses

formlæren og 1ste kapitel af sætningslæren. Skriftlige øvelser 1 gang ugentlig paa skolen: friere gjengivelse af det i ugen læste og af og til en liden oplæst fortælling efter Holmboes øvelser. Mundtlig gjenfortælling og samtaleøvelser.

IV mkl. a. Brekkes »Ny engelsk læsebeg«. 25 sider af examenspensumet nemlig: Bees. The Eagle's Nest. Trees and Shrubs. Buds. The Seasons. Tom's First Adventure. David Copperfield (His Home) The Dog. Scotland 1—3, samt 30 · 35 sider af de mellemliggende stykker, som ikke hører til examenspensumet. Westerns grammatik læses helt ud. Skriftlige øvelser 1 gang ugl. paa skolen, dels friere gjengivelse af det i ugen læste, dels gjenfortælling af et oplæst eller helst fortalt stykke. Mundtlig gjenfortælling og samtaleøvelser.

V mkl. a. Samme læsebog. 25 sider af examenspensumet nemlig: Scotland 6—8. England as It Was and Is. Alfred the Great 2 - 4; 6. Guy Fawkes. The White Ship. Rowland Hill. The Cbimney-Sweepers' Holiday. The Canvas Boat. The Strait of Dover. Florence Nightingale. Hele examenspensumet repeteres. Et par andre stykker læses kursorisk. Westerns grammatik repeteres. Skriftlig 1 gang ugentlig paa skolen: gjengivelse af ulæste smaastykker.

2. Gutteklasserne.

II mkl. b. Brekkes engelske læsebog for begyndere. Forøvrigt som II m. a.

III mkl. b. Af Brekkes nye læsebog for middelskolen læses ca. 60 sider, hvoraf 30 sider middelskoleexamenspensum. Westerns grammatik læses ud. Forøvrigt som IV m. a.

IV mkl. b. Det tilbagestaaende af examenspensumet. Repetition. Forøvrigt som V m. a.

Historie.

Maalet for historieundervisningen er, at eleverne har

»kjendskab til hovedtrækkene af verdenshistorien, udførligst for den nyere tids og fædrelandets vedkommende, samt til vor borgerlige samfundsordning.«

Ikke alene paa det første trin, men ogsaa i de høiere klasser bør ethvert stykke være gennemgaaet, før det gives som hjemmolekse. Ved denne gennemgaaelse bliver alle ukjendte ord forklarede, den rigtige udtale af navne meddelt og hovedpunkterne fremhævet. Navnlig i de høiere klasser gjælder det at fremholde *begivenhedernes sammenhæng* og de fremtrædende personers betydning. Ved examinationen passes vel paa, at eleverne giver sammenhængende svar. I alle klasser gjælder som fast regel, at eleverne altid har om igjen den gamle lekse. Man maa søge at faa examineret saa mange som muligt. Saa vidt tiden tillader det, gives udfyldende skildringer af historiske begivenheder og personer. Herved søger man at vække sans for historisk læsning og er eleverne til hjælp ved valget af saadan.

1. Pigeklasserne.

- I mkl. a.** Af Nissens verdenshistorie (nyeste udgave) læses fra begyndelsen til korstogene.
- II mkl. a.** Efter samme lærebog læses fra korstogene til Ludvig XIV.
- III mkl. a.** Fra Ludvig XIV til og med den franske revolution.
- IV mkl.** Fra 1815 bogen ud samt repetition af oldtiden.
- V mkl. a.** Repetition af hele verdenshistorien. Særlig vejt lægges paa de dele af bogen, som omfatter fædrelandets historie. Den tidligere nævnte forhaandsgennemgaaelse af den nye lekse indskrænkes i denne klasse til en orienterende *oversigt over den historiske udvikling*, hvorpaa der lægges stor vejt.

2. Gutteklasserne.

- I mkl. b** som I m a.
- II mkl. b** som II m a.

III mkl. b. Fra Ludvig XIV bogen ud.

IV mkl. b som V m a.

Geografi.

Maalet er: »Oversigt over geografien, især topografien, med fuldstændigere kjendskab til fædrelandets geografi.«

Det gjælder, at eleverne faar øie for aarsagsforholdet mellem landenes naturbeskaffenhed og de livsvilkaar, under hvilke befolkningen lever. For at undgaa et ufrugtbart hukommelsesarbeide er brugen af *kartet* af største vigtighed. Eleven tegner efter sit kart et lands omrids og udfylder det lidt efter lidt med fjelde, elve, sjøer og byer i det omfang, som lekser kræver. Man maa dog erindre, at det ikke gjælder at tegne brugbare karter; karttegningen skal kun være et middel til at fæstne de geografiske begreber.

Ogsaa her gjælder som fest regel, at enhver lekse maa være omhyggelig gennemgaaet paa forhaand.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Efter Haffners lærebog læses indledningen, oversigt over Europa, Norge til »Samfærdsel« (side 33) samt de med stjerne betegnede byer (side 63—68), Sverige og Danmark.

II mkl. a. Efter samme lærebog læses fra side 86—151 (de øvrige europæiske lande til Italien).

III mkl. a. Resten af Europa (Italien og Balkanhalvøen) samt de fremmede verdensdele.

IV mkl. a. De skandinaviske lande læses om igjen med mere indgaaende behandling af fædrelandets geografi. Den fysiske og matematiske geografi i grundtræk.

V mkl. a. Repetition af hele bogen.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b som I m a.

II mkl. a. Røsten af de europæiske lande.

- III mkl. b.** De fremmede verdensdele. Den fysiske og matematiske geografi i grundtræk.
- IV. mkl. b.** Repetition med mere indgaaende behandling af fædrelandets geografi.

Naturfag.

Maalet for undervisningen i naturfag er:

- a) Kjendskab til de merkeligste dyr og planter, fornemmelig de indenlandske og for mennesket vigtigste, samt til det menneskelige legemes bygning og dets organers virke-maade med grundtræk af sundhedslæren, hvorunder ogsaa undervisning om de berusende drikkes virkninger og farer.
- b) Kjendskab til de vigtigste naturfænomener og lovene for de deri virkende kræfter.

Paa første trin gjælder det at opøve elevernes iagttagelses-evne, bringe dem til fra egne iagttagelser, støttet til lærerens meddelelser, at fortælle om dyrenes liv. Man bør advare mod enhver form af dyrplageri, søge at vække hos børnene kjærlighed til den levende natur baade i dyre- og planteverdenen og opmuntre dem til i ferien at indsamle og bestemme planter.

I alle klasser benyttes ved naturhistorieundervisningen samlingerne i Stavanger museum.

1. Pigeklasserne.

- I mkl. a.** Efter Sørensens lærebog i zoologi læses pattedyrene. Botanik (høst og vaar): planternes ydre bygning læres ved hjælp af plancher og levende planter. Kjendskab til de vigtigste løvtrær. Beskrivelse af ca. 20 lettere, fuldt udviklede blomsterplanter. Anlæggelse af herbariet. Et par ekskursioner.
- II mkl. a.** Fugle, krybdyr og padder efter samme lærebog. Sørensens botanik: Linnées klasseinddeling. Plantebestemmelser efter flora. Indsamling og beskrivelse af planter tilhørende de almindelig forekommende familier. De vigtigste udenlandske nytteplanter gennemgaaes. Ekskursioner høst og vaar.

- III mkl. a.** Sørensens zoologi læses tilende. Sørensens botanik: lidt om planternes indre bygning og liv. Fortsat indsamling og gennemgaaelse af planter særlig med vanskeligere blomsterdele, bartrær, rakletrær, blomsterløse planter.
- IV mkl. a.** Sørensens zoologi repeteres. Ordnet oversigt over det meddelte. Planternes indre bygning og liv gennemgaaes nøiagtigere. Herbariet fuldføres. Middelskoleexamen i zoologi og botanik.
- V mkl. a.** Fysik (2 t. ugl.) Andresens lærebog læses og repeteres. Leksen gennemgaaes altid i forveien i forbindelse med eksperimenter.

I 1 t. ugl. gennemgaaes menneskelegemets bygning og sundhedslæren efter Falch og Knudsens lærebog.

2. Gutteklasserne.

- I mkl. b.** Af zoologien læses pattedyrene og fuglene. Forøvrigt som I m a.
- II mkl. b.** Zoologi: krybdyr, padder og fiske gennemgaaes, desuden leddyrene specielt insekterne. Beskrivelse af enkelte typiske lavere dyr. Botanik (ca. 25 timer høst og vaar): det for II m a og III m a fastsatte pensum.
- III mkl. som IV m. a.** Ved udgangen af denne kl. underkaster gutterne sig middelskoleexamen i zoologi og botanik, hvorunder de fremlægger det herbarium, de selv har bragt istand (sml. IV a.)
- IV mkl. b som V m a.**

Regning og matematik.

Undervisningens gang fremgaar af de brugte lærebøger. Gjennem hele middelskolen hør prøvestykker af de fiemskridende regneøvelser, der markerer den fulgte plan, indføres i en kalligrafisk ført sifferbog.

De eløver, som skal underkaste sig middelskole-examen med *indskrænket fagkræds* (uden matematik), deltager ikke i aritmetikundervisningen, men faar istedet særtimer i praktisk regning.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Nicolaysens regneskole: 13de, 14de og 15de trin d. e. almindelig brøk, dog ikke som multiplikator og divisor. Praktiske anvendelser af de 4 regningsarter med hele og decimale tal og brøker. Hovedregning. Den store tabel. Hjemmeregning 1 g. ugl.

II mkl. a. Brøkrengningen fuldføres efter 15de trin af Nicolaysens regneskole, ligesaa decimalregningen. Blandede opgaver. Hovedregning. Hjemmeregning 1 g. ugl.

Efter jul anvendes 1 t. ugl. til forberedende geometriske øvelser, brug af passer, linial og vinkelhage til konstruktion efter maal af elementære geometriske figurer.

III mkl. Praktisk regning (2 t. ugl.) Reguladetri, procent, rente, rabat, diskonto (Johannessens regnebog 3dje hefte). Hjemmeregning 1 g. ugl.

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonnevic og Eliassens aritmetik for middelskolen fra begyndelsen til »Tals delelighed« (pag. 62).

Geometri (1 t. ugl.) Eliassens geometri 1ste bog til parallelle linjer (pag. 39). Øvelse i konstruktion og beregning. Bjørlykkes opgaver benyttes.*)

IV mkl. Praktisk regning (2 t. ugl.) Kurs, rentesrente, delings- og blandingsregning, kvadratroduddragning, flade- og rumberegning (Johannessens 3dje hefte).

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonneviens og Eliassens aritmetik fra »Tals delighed« til »Forhold og proportioner« (pag. 130).

Geometri (1 t. ugl.) Eliassens geometri fra parallelle linjer til 3dje bog. Øvelse i konstruktion og beregning. Bjørlykkes opgaver benyttes. Hjemmeopgaver i matematik eller regning i regelen 1 g. hver uge.

V mkl. Praktisk regning (2 t. ugl.) Beregning af prisme, pyramide, cylinder, kegle og kugle. Vegt-

*) Bjørlykkes afløses efterhvert gennem hele skolen af Getz's konstruktionsbog.

beregninger (Johannessens 4de hefte). Regnskabsførsel. Der tilsigtes »regnskabsmæssig opstillede, kalligrafisk udførte indtægts- og udgiftsregnskaber med ballance, omkostningsoverslag, opgjør af mellemværende med renteberegning o. l.«

Aritmetik (2 t. ugl.) Bonnevie og Eliassens bog læses tilende og repeteres.

Geometri (2 t. ugl.) Tredje og 4de bog af Eliassens geometri. Repetition. Konstruktionsopgaver. Bjørlykkes bog benyttes. Hjemmeopgaver i matematik eller regning i regelen 1 gang hver uge.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b. Almindelig brøk og decimalbrøk (Johannessens regnebog, 2det hefte). Hovedregning. Hjemmeregning 1 g. ugl. Skriftlige opgaver paa skolen mest muligt. Efter jul anvendes 1 time ugl. til forberedende geometriske øvelser (sml. II m. a).

II mkl. b. Regning og aritmetik som III m. a. Eliassens geometri til rette linjers deling (pag. 47). Getz's konstruktionsbog, 1ste hefte.

III mkl. b. Regning (2 t.) og aritmetik (2 t.) som IV m. a. Geometri (2 t.) Eliassens bog fra rette linjers deling (pag. 47) til fjerde bog (pag. 88). Getz's konstruktionsbog, 2det hefte.

IV mkl. b. Regning og aritmetik som V m. a. Geometri (1 t. ugl.) Eliassens bog fra pag. 88 læses ud. Repetition. Getz's konstruktionsopgaver, 3dje hefte.

Tegning.

1. Pigeklasserne.

I mkl. a. Frihaandstegning efter H. Petersens tegnekursus for folkeskolen 3dje, 4de og 5te hefte. Tegningerne optrækkes med farveblyant.

II og III mkl. a. Frihaandstegning efter H. Petersens plancher: Bladformer og ornamentter. Efterat den nye tegning er

gjennemgaaet, paabegynder alle elever samtidig opgaven, til hvis udførelse en bestemt tid opgives; de flinkere elever faar en ekstrapengning, naar de er færdige. Tegningerne optrækkes med tusch og farve.

Man søger at vække elevernes lyst til at tegne efter naturen i sine ledige stunder.

IV og V mkl. a. Perspektivtegning efter det normerede sæt klodser og efter brugsgjenstande. Skygning med blyant.

2. Gutteklasserne.

I mkl. b og II mkl. b. Frihaandstegning efter H. Petersens plancher. Rette og krumme linjer i forskellige kombinationer. Fladornamenter. Tegningerne optrækkes med tusch og farver. Se forøvrigt III m a!

III mkl. b og IV mkl. b samme pensum som de 2 øverste pigeklasser.

Skrivning.

1. Pigeklasserne.

I I mkl. fortsættes med 3dje hefte af Waalers forskrifter; i II—IV bruges 4de hefte; i V mkl. skrivning efter diktat i enkeltlinjeret skrivebog 1 g. hver anden uge i en norsk time og omskrivning af diktaten til skønskrift.

I slutningen af IV mkl. anvendes nogle timer til gennemgaaelse af det gotiske alfabet.

2. Gutteklasserne.

I I m b og II m b bruges 3dje og 4de hefte af Waalers forskrifter.

I slutningen af II m anvendes nogle timer til at lære det gotiske alfabet.

I III m og IV m skrivning efter diktat i en norsk time hver anden uge (12 trykte linjer dikteres i 12 minutter). Diktaten omskrives til skønskrift hjemme.

Haandarbeide.

1. Pigeklasserne.

- I mkl. a.** Søm: broderøvelse, knaphulstunger, huller og øvelse i platsøm.
- II mkl. a.** Strikning: en strømpe. Søm: et linned af let façon med linning og rynker.
- III mkl. a.** Strikning: en strømpe. Søm: stopning, lapning, knaphul, snørhul, isyning af baand, knapper og hegter; navnedug.
- IV mkl. a.** Strikning: en strømpe. Søm: et par benklæder eller linned klippet og forfærdiget.
- Ved udgangen af denne klasse afholdes ifølge kgl. resolution af 23de mars 1899 middelskoleexamen i haandarbeide.
- V mkl. a.** Broderi: hvidsømsbroderi samt kunstsøm, eftersom tiden tillader.

2. Gutteklasserne.

Undervisningen i sløid følger »Modelrække for barneskolen« efter Kjenneruds sløidtegninger.

Ved examen fremlægger eleverne de af dem i det sidste aar forarbeide gjenstande samt de dertil hørende, af dem udførte arbeidstegninger.

Gymnastik.

1. Pigeklasserne.

- I mkl. a.** Øvelser efter Minnesbok i gymnastik tab V a--V b² med ombytninger og tillæg.
- II mkl. a.** Øvelser efter Minnesbok i gymnastik tab. V b—VI b³ med ombytning og tillæg.
- III mkl. a.** Øvelser efter Minnesbok i gymnastik tab. VI b¹—VI b² med ombytning og tillæg samt gjennomgaelse af hele det for middelskolen opstillede program efter Minnesboken.

2. Gutteklasserne.

Ved gymnastikundervisningen for gutter følges kaptajn Bentzens tabeller. Lege inde og ude.

Sang.

Ved sangundervisningen benyttes de tusende hjemssange.

Husstel

kun for IV m. a. Klassen deles i partier paa indtil 12 elever; hvert parti har 2 sammenhængende timer praksis; eleverne fordeles ved 3 borde, hvor 2 og 2 steller sammen. Ved de 2 borde tilberedes en ret middagsmad med suppe eller efterret; det tredje bord er bagebord. I aarets løb gennemgaaes ca. 20 forskellige retter almindelig middagsmad. Syltning og bagning, opvask og pudsning, opgjør af regnskab over den tillavede rets kostende.

Desuden har den samlede klasse 1 time ugl. teoretisk undervisning, hvorunder eleverne meddeles oplysninger om de anvendte næringsmidler, deres sammensætning, udnyttelse og næringsværdi i forhold til deres pris o. s. v.

Schönberg og Steens kogebog benyttes.

Fransk,

valgfrit fag i IV a og V a.

IV mkl. a. Af Bodtker og Høsts lærebog i fransk for begyndere læses de første 50 sider samt de tilsvarende paragrafer af grammatiken. De tre konjugationer læres og af uregelmæssige verber alle, som forekommer i læsestoffet.

V mkl. a. Læsebogen ud samt repetition af de første samtaler og hele grammatiken. De lettere stykker, som Le petit Berger, La petite Souris Blanche o. s. v. extemporeres.

Fortegnelse over de brugte lærebøger.

I religion:

Vogt: En liden bibelhistorie.
 Luthers katekismus.
 Brun og Platou: Bibelhistorie for middelskolen.
 Jac. Sverdrups forklaring.
 Bibelen.
 Landstads salmebog.

I norsk:

Rossing: Barnets første bog.
 Pauss og Lassens norske læsebog.
 Broch og Scips læsestykker til middelskolceexamen.
 Dahl: Landsmaal til middelskoleexamen.
 Platou: Norsk grammatik for folkeskolen.
 — : Norsk grammatik for middelskolen.
 Broch og Scips literaturhistorie (den mindre).

I tysk:

Knudsen og Kristianssens læsebog for begyndere.
 Voss: Deutsches Lesebuch.
 Hofgaard: Kortfattet tysk grammatik.
 Otto Kristianssens stilovelser.

I engelsk:

Brekke: Engelsk læsebog for begyndere.
 — : Ny engelsk læsebog.
 Westerns grammatik.

I historie;

Sig. Petersens norgeshistorie.
 Kristianssen: Historisk lærebog for folkeskolen.
 Nissens verdenshistorie (nyeste udg.)

I geografi:

Horns lille geografi.
 Haffner: Geografi for middelskolen.

I naturfag:

Sørensens zoologi.

— botanik og flora.

Andresens fysik.

Knudsen og Falch: Sundhedslære.

I regning og matematik:

Nicolaysens regneskole.

Bonnevie og Eliassens aritmetik.

Eliassens geometri.

Johannessens regnebog, 2det, 3dje og 4de hefte.

Getz's konstruktionsbog.

Klingenberg: Simpel regnskabsførsel.

I husstel:

Søhønbørg og Steens køgebog.

I fransk:

Bødtker og Høsts lærebog

VI. Afgangsexamen.

Middelskoleexamen 1901.

Til afgangsexamen 1901 fremstillede sig 23 elever af øverste klasse, som alle bestod examen (efter den nye ordning):

1.	<i>Berner, Jacobine</i>		elev af skolen i 10 aar
2.	<i>Ellingsen, Henriette</i>		—»— - 10 —
3.	<i>Erichsen, Inga</i>		—»— - 10 —
4.	<i>Furø, Johanne</i>		—»— - 1 —
5.	<i>Furø, Thorborg</i>		—»— - 1 —
6.	<i>Hansen, Josefa</i>		—»— - 2 —
7.	<i>Helland, Alvilde</i>		—»— - 5 —
8.	<i>Henriksen, Bertha</i>		—»— - 10 —
9.	<i>Holm, Constance</i>		—»— . 3 —
10.	<i>Josephsen, Jonatha</i>		—»— - 10 —

11.	<i>Lütke, Caroline</i>	elev af skolen i	2 aar
12.	<i>Mortensen, Laura</i>	— » —	- 7 —
13.	<i>Natvig, Astri</i>	— » —	- 2 —
14.	<i>Nielsen, Karoline</i>	— » —	- 2 —
15.	<i>Nilsen, Berta</i>	— » —	- 4 —
16.	<i>Næsheim, Sigrid</i>	— » —	- 8 —
17.	<i>Olsen, Olga</i>	— » —	- 7 —
18.	<i>Pedersen, Sigrid</i>	— » —	- 10 —
19.	<i>Rasmussen, Margit</i>	— » —	- 10 —
20.	<i>Schanehe, Hedvig</i>	— » —	- 1 —
21.	<i>Schouw, Susanne</i>	— » —	- 10 —
22.	<i>Tjensvold, Martha</i>	— » —	- 10 —
23.	<i>Wiig, Helga</i>	— » —	- 10 —

Middelskoleexamen 1902.

Til agangsexamen 1902 fremstillede sig 21 elever af V mkl.; af disse havde 11 benyttet sig af adgangen til at tage examen med indskrænket fagkreds, d. e. med kun et fremmed sprog og med eller uden matematik.

De skriftlige besvarelser blev bedømte af den af undervisningsraadet opnævnte censurkomité.

Ved den mundtlige prøve var følgende beskikket som censorer ved denne skole:

- I religion: pastor Mohr
- norsk: adjunkt Smith
- engelsk. overlærer Christensen
- geografi: adjunkt Munk
- naturfag: overlærer Eckhoff.

I tysk, matematik og historie blev der ved denne skole iaar ifølge undervisningsraadets bestemmelse ikke afholdt nogen examen. Som karakterer i disse fag skal iflg. reglementet § 13 gjælde de af faglæreren efter samraad med skolens bestyrelse 3 uger før examens begyndelse givne karakterer.

Samtlige elever bestod examen:

1.	<i>Aanensen, Borghild</i>	elev af skolen i 10 aar
2.	<i>Berge, Martha</i>	—»— - 1 —
3.	<i>Dahle, Maria</i>	—»— - 1 —
4.	<i>Enoksen, Adolfa</i>	— » — - 8 —
5.	<i>Hansen, Kirsten</i>	—»— - 3 —
6.	<i>Hansen, Marie</i>	—»— - 3 —
7.	<i>Husebøe, Dorthen</i>	— » — - 10 —
8.	<i>Iverssen, Agnes</i>	—»— - 3 —
9.	<i>Kielland, Henrikke</i>	—»— - 3 —
10.	<i>Klep, Anna</i>	— » — - 2 —
11.	<i>Lütke, Agnes</i>	—»— - 3 —
12.	<i>Meeg, Elisabeth</i>	—»— - 5 —
13.	<i>Natvig, Martha</i>	— » — - 10 —
14.	<i>Ravndal, Marie</i>	—»— - 3 —
15.	<i>Simonsen, Sigfried</i>	— » — - 3 —
16.	<i>Thorsen, Sofie</i>	—»— - 10 —
17.	<i>Tjensvold, Gunhild</i>	—»— - 8 —
18.	<i>Vig, Ragna</i>	—»— - 5 —
19.	<i>Waalder, Sigrid</i>	— » — - 3 —
20.	<i>Wattne, Signe</i>	—»— - 10 —
21.	<i>Wessel, Rebekka</i>	—»— - 3 —

Desuden underkastede 24 elever af IV mkl. sig examen i religion og naturfag samt (i henhold til kgl. resolution af 23de mars 1899) ogsaa i haandarbeide.

Den lovbefaalede optagelsesprøve til I mkl. holdtes 26de og 27de juni.

VII. Skolens samlinger.

Til undervisningen i geografi:

Jordglobus.

Tellurium.

Vægkarter optrukne paa lærred og med stokke:
Planiglobium, østlige og vestlige halvkugle i to dele.
Sonekart.

Den private opmaaling: Europa i tre eksemplarer.

— : Skandinavien i tre eksemplarer.

Dybdahl: Kart over Norge i 2 dele.

National Society: As'ia i to eksemplarer.

— : Afrika.

— : Nord-Amerika.

— : Syd-Amerika.

Johnstone: Australia.

Sydow: Nord Amerika.

— : Syd-Amerika.

Holle: Asia.

— : Afrika.

Raaz: Palæstinakart.

Vogt: Palæstinakart.

Parmann: Palæstina i 3 dele.

Sydow & Habenicht: De britiske øer.

— : Frankrige.

— ; Italien.

— : Rusland.

— : Spanien og Portugal.

— : Tyskland og Centraleuropa.

— : Tyrkiet og Grækenland.

Rom: Geografiske billeder.

Andre læremidler:

Bretschneider historiske karter:

1. Det romerske rige.

2. Europa 350 aar e. Kr.
 3. — paa reformationstiden.
- Asb. Knudsen: Norgeshistoriske billeder.
 Sandberg; Bibelske billeder.
 Winckelmann: Anschauungs- und Sprachunterrichtsbilder.
 En mappe billeder til anskuelsesøvelser.
 Thora Goldschmidt: Sproglig anskuelsesundervisning.
 Kart over metrisk maal og vegt.
 Kuglerammer.

Til undervisningen i zoologi:

- Dybdahl: Mennesket.
 — : Pattedyrenc.
 — : Fuglene.
 — : Fiskene.

Engleders naturhistoriske vægtavler :

1. Ko. (*Bos taurus*).
2. Ren. (*Tarandus rangifer*).
3. Brun bjørn. (*Ursus arctos*).
4. Hest. (*Equus caballus*).
5. Hund. (*Canis familiaris*).
6. Ræv. (*Canis vulpus vulgaris*).
7. Hønsfamilie. (*Gallus domesticus*).

Forøvigt benytttes samlingerne ved Stavanger museum.

Til undervisningen i botanik:

- Dybdals plancher: Planternes ydre bygning.
 Dr. Henckels do. : Planternes anatomi og fysiologi.
 Engleders do. : Udenlandske nytteplanter.

Til undervisningen i fysik:

I. Mekanik:

1. Metermaal.
2. Fjærvegt.
3. Skraaplan med foranderlig høide.
4. Triangel til bestemmelse af tyngdepunkt.

5. Apparat til forklaring af det statiske moment.
6. Skaalvegt med 2 skaale.
7. Et sæt tridser.
8. Pendler af forskjellig længde.
9. Centrifugalapparat.
10. Et sæt adhæsionsplader.
11. Apparat til paavisning af Archimedes's lov.
12. Volummeter med procentinddeling af vædsker.
13. Høit smalt cylinderglas.
14. Et ret og et bøiet glasrør til at vise vædskers tryk.
15. Kommunikerende rør.
16. Barometerrør.
17. Barometer.
18. En flaske kviksølv.
19. Apparat til paavisning af Mariottes lov.
20. Luftpumpe.
21. Haarrør.
22. Stikhævert af glas.
23. Vinkelhævert.
24. Suge- & trykpumpe af glas med indslebne glasventiler.
25. 10 stkr. kuglevegtlodder med kroge.
26. Vegtlodder.

II. Akustik.

27. Stemmegaffel.
28. Seebecks sirene.
29. Klangfigurplade paa tung fod med buc.
30. Model af orgelpibe.

III. Optik.

31. Belysningslampe.
32. Sjærm til at opfange reelle billeder.
33. Konkavt og konvekst speil.
34. Apparater til at vise lysets brydning i vand.
35. Glasprisme.
36. 1 bikonkav linse 40 mm. i diameter.

37. 1 bikonvekslinse.
38. Farveskive.
39. Et mikroskop.

IV. Varmelære.

40. En spirituslampe.
41. Kugle med ring til at vise faste legemers udvidelse.
42. Apparat til at vise vædskers og luftarters udvidelse.
43. Termometer.
44. Apparater til paavisning af legemers forskellige varmeledningsevne.
45. Dampmaskine.
46. Bapps vægtavler for varmelæren.

V. Magnetisme.

47. En æske med jernfilspaan.
48. Magnetstav 19,5 cm. lang.
49. Deklinationsnaal paa spids.
50. Inklinationsnaal.
51. Hestekomagnet.
52. Kompas.

VI. Elektricitet.

53. Stænger af glas og ebonit med rivetøi.
54. Kroge til at ophænge stængerne.
55. Elektrisk pendel.
56. Elektrisermaskine med tilbehør.
57. Elektroskop.
58. Leydnerflaske.
59. Elektrisk udlader.
60. Isolerskammel.
61. Neddypningselement til dobbelt chromsur kali.
62. Omspunden kobbertraad.
63. Vanddekompositionsapparat.
64. Klokkespil.
65. Elektromagnet.

66. Induktionsapparat.

67. Apparat til paavisning af fordeling.

Kemiske apparater.

Kolber, glasrør, glastrakt, porcelænsskaale, kogestativ, reagensrør.

Apparater og kemikalier til fremstilling af surstof, vandstof, kvælstof osv.

Til tegneundervisningen.

Harald Petersens tegneapparat. Plancherne opklæbede paa pap.

Modelsamling, omfattende de for undervisningen i perspektivtegning forordnede modelgrupper i det ved departementets cirkulære af ³¹/₅ 1902 bestemte antal. Desuden en del brugsgjenstande.

Til sangundervisningen.

Orgelharmonium.

VIII. Skolepenge og fripladse.

Skolepengene beregnes for 10 maaneder af aaret (for juli og august betales ikke) og er for en elev

I forskolen (ligt for gutter og piger):

i 1ste kl.	5 kr. pr. md.,	50 kr. pr. aar
- 2den »	6 » - —	60 » - —
- 3dje »	7 » - —	70 » - —
- 4de »	8 » - —	80 » - —
- 5te »	10 » - —	100 » - —

I den fireaarige middelskole for gutter:

i I mkl.	12 kr. pr. md.,	120 kr. pr. aar
- II »	13 » - —	130 » - —
- III mkl.	14 kr. pr. md.,	140 kr. pr. aar
- IV »	16 » - —	160 » - —

I den femaarige middelskole for piger:

i I mkl.	10 kr. pr. md.,	100 kr. pr. aar
- II »	10 » - —	100 » - —
- III »	11 » - —	110 » - —
- IV »	13 » - —	130 » - —
- V »	14 » - —	140 » - —

2. Elever af V mkl. har desuden samtidig med, at de anmeldes til middelskoleexamen, at erlægge det lovbefalede examensgebyr kr. 20,00.
3. Naar 3 søskende samtidig besøger skolen, har den yngste halv friplads. Er der 4 søskende, gaar den næst yngste frit.
4. Skolepengene betales *forskudsvi*s den første skoledag i hver maaned.
5. Naar en elev skal fratræde skolen, maa udmeldelse ske 2 maaneder forud. Sker udmeldelsen paa kortere tid, maa skolepengene erlægges, indtil den bestemte udmeldelsestid er udløben.
6. Resterer skolepengene for 3 maaneder, kan eleven negtes adgang til skolen.

7. Fripladse og moderation tilstaaes kun trængende elever, som ved flid og god opførsel har gjort sig fortjent dertil. De bevilges kun for et aar ad gangen.

Hel eller delvis friplads har i dette skoleaar været tilstaaet 45 elever.

IX. Almindelige bemærkninger.

Skolens bestyrer træffes bedst i skolcanliggendet i kontortiden 5—6 hver dag undtagen lørdag.

Indmeldelse af elever til det nye skoleaar ønskes helst inden 1ste april for eventuel klassedelings skyld.

Undervisningen begynder om morgenen kl. 9. Porten aabnes et kvarter før. De mindre klasser begynder i regelen kl. 9,50.

Det bedes fra hjemmets side paaseet, at de smaa ikke i utide kommer til skolen om morgenen og derved udsættes for at staa ude.

Der gives daglige karakterer, som indføres i klassens protokol. Ved hver maanedes slutning uddrages gennemsnitskarakteren for hvert fag. Denne indføres i en karakterbog, som eleven bringer med hjem.

Har skolen nogen dag i maanedens løb grund til at klage over en elevs flid eller forhold forøvrigt, bliver dette straks anmerket i karakterbogen, og denne sendt med barnet hjem; dette er altsaa ikke saa meget en »anmerking«, men mere en meddelelse til hjemmet, som derved uden at se de daglige karakterer dog kan have nogen kontrol med elevens skolearbejde. Naar der ingen saadan meddelelse sker, ved altsaa hjemmet, at der ikke er nogen særlig grund til at klage. —

Ved maanedens slutning gives i samlet skoleraad karakterer for *flid* (d. e. hvorledes eleven bruger sine evner saavel

paa skolen som ved lekselæsningen hjemme) og for *opførsel*, hvortil ogsaa hører opmærksomhed.

Samtidig gives ogsaa en karakter for *orden*, hvorved der særlig tages hensyn til, hvorledes de skriftlige arbejder er udført.

Hver lørdag middag efter endt undervisning samles alle skolens elever med sine lærere i gymnastiksalen til en kort andagt.

Ved begyndelsen af forrige skoleaar (august 1901) toges den nyopførte 3etages murbygning i brug. Her er der foruden klasseværelser indredet fysikværelse og sløjdlokale. I øverste etage er skolekjøkkenet.

Forsøgsvis blev der i høsthalvaaret afholdt et kursus i *plastik* for I mkl.s elever under ledelse af danselærer *Helliesen*.

Skoleture og fester.

Den 4de septbr. havde hele skolen en særdeles vellykket landtur til Hindal, hvis park og marker af eieren, Hr. C. Helliesen, velvilligst var stillet til disposition.

Den 21de december holdtes en liden afslutningsfest i gymnastiksalen, hvor missionær *Jensenius* viste frem lysbilleder fra Madagaskar.

Udtaa vaaren var pastor *Valen* saa elskværdig at holde et missionsforedrag for skolens elever.

Da der for pigernes vedkommende ifølge departementets bestemmelse ikke længer skal holdes nogen prøve i gymnastik ved middelskoleexamen, vil der ved denne skole engang i løbet af vaarmaanederne hvert aar blive holdt en *opvisning i gymnastik* for det øverste parti af pigerne. Til at overvære denne opvisning vil børnenes forældre og foresatte blive indbudne. En saadan opvisning blev holdt 30te mai for III og II mkl.

Foreningen »*Det hvide kors*« viste skolen den opmærksomhed

at indbyde samtlige elever af V mkl. til en friluftsfest paa Bjergsted 2den juni sammen med Kongsgaards gymnasieelever.

Skoleaaret afsluttedes torsdag 3dje juli med den sedvanlige *examensfest*, som denne gang holdtes i skolegaarden i fri luft.

Sundhedstils'anden har i det forløbne aar været meget god, naar undtages, af vi i vaarmaanederne havde en temmelig sterkt udbredt kusmaepidemi. —
